

Σεμινάριο παραδοσιακών κρουστών και χορών της Ελλάδας

Simone Mongelli – Isabella Müllenbach

Traditionelle Rhythmusinstrumente und Tänze Griechenlands

4. Februar 2012 (5. Februar, siehe Text !)

ZÜRICH

Η ελληνική παραδοσιακή μουσική είναι ένα πολύ ενδιαφέρον μείγμα διαφόρων επιρροών, λόγω της γεωγραφικής θέσης και της ιστορίας της χώρας, που συνδέει την Δυτική με την Ανατολική Μεσόγειο, τα Βαλκάνια με το Αιγαίο Πέλαγος, και είχε επαφές στο παρελθόν της με Ρωμιούς, Ενετούς, Γενοβέζους, Φράγκους, Βυζαντινούς, Οθωμανούς και άλλους.

Όλοι αυτοί οι πολιτισμοί έχουν αφήσει τα ίχνη τους στην ελληνική κουλτούρα και στην μουσική, πραγματικό melting pot της Δύσης και της Ανατολής, της Ευρώπης και της Μεσογείου, μοναδικό ζωντανό παράδειγμα που συνδυάζει την χρήση της δυτικής αρμονίας με τις ανατολίτικες κλίμακες, μελωδικό υλικό που η Ελλάδα μοιράζεται με όλες τις διπλανές χώρες της Μέσης Ανατολής (τούρκικα "ayak", αραβικά "makam").

Επίσης, η ελληνική μουσική είναι πολύ πλούσια και διαφοροποιείται από περιοχή σε περιοχή. Περνώντας από το έντονο βαλκανικό στοιχείο (ειδικά ρυθμικά) της μουσικής της Μακεδονίας στο μελωδικό ύφος που κυριαρχεί στα νησιά του Αιγαίου, μπορούμε να διακρίνουμε έντονες διαφορές ανάμεσα στις διαφορετικές περιοχές: Ήπειρος, Μακεδονία, Θράκη, Επτάνησα, Θεσσαλία, Πελοπόννησος, Κρήτη, Νησιά του Αιγαίου, Δωδεκάνησα, όπως και περιοχές που δεν ανήκουν πια στο Ελληνικό κράτος, αλλά έχουν αφήσει μεγάλη πολιτιστική κληρονομιά, όπως η Μικρά Ασία, η Καππαδοκία, ο Πόντος.

Τα κρουστά μουσικά όργανα που χρησιμοποιούνται στη ελληνική παράδοση είναι το νταούλι (μεγάλο στρογγυλό τύμπανο που συναντάμε και στα Βαλκάνια και στην Τουρκία), το τουμπελέκι (πήλινο ή μεταλλικό τύμπανο σε σχήμα κλεψύδρας, δημοφιλές στην Τουρκία και στις αραβικές χώρες), διάφορα frame drums (ντέφι, νταϊρές, μπεντίρ, ρέκ), όπως και ιδιόφωνα σαν κουτάλια, ζίλια, και αντικείμενα όπως ποτήρια, ταψιά, στάμνες...

Το σεμινάριο απευθύνεται τόσο σε αρχάριους όσο και σε προχωρημένους, και δεν είναι απαραίτητο να έχει κανείς το δικό του κρουστό.

Η μέθοδος διδασκαλίας είναι ιδιαίτερη και πρωτότυπη, καθώς προβλέπει την πρώτη μέρα την αποκλειστική χρήση του σώματος, χωρίς άλλα μουσικά όργανα: ο κάθε χορός αναλύεται πρώτα από την μουσική και ρυθμολογική άποψη, με την χρήση του σώματος για την εκμάθηση του ρυθμού, και ύστερα διδάσκονται τα παραδοσιακά βήματα και οι φιγούρες.

Την δεύτερη μέρα, για όσους θέλουν να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους, οι ρυθμοί αναλύονται τεχνικά πάνω στα κρουστά (ειδικά το τουμπελέκι), ενώ διδάσκονται περαιτέρω βήματα και παραλλαγές στο χορό.

Το υλικό προέρχεται κυρίως από την παράδοση της Μικράς Ασίας, και αποτελείται προπαντός από τους ρυθμούς της οικογένειας "καρσιλαμάς" και τις διάφορες ρυθμικές και χορευτικές παραλλαγές τους, με αναφορές σε άλλες περιοχές όπου συναντάμε παρόμοιες χορευτικές και μουσικές μορφές.

Griechische traditionelle Musik erweist sich aufgrund der geografischen Lage und Geschichte des Landes als besonders komplex. Griechen, Venezier, Genueser, Franken, Byzantiner und Osmanen hinterliessen ihre Spuren als Gemisch aus westlichen und östlichen Mittelmeerregionen in der griechischen Kultur und Musik. Dies manifestiert sich einzigartig in der Verwendung westlicher Harmonien und östlicher Tonleitern. Melodisches Material teilt sich Griechenland mit allen Nachbarländern des mittleren Ostens. Griechische Musik ist sehr vielseitig und unterscheidet sich von Region zu Region – es gibt die kräftig rhythmische Balkanfärbung der makedonischen Musik sowie die vorherrschende melodische Ausdrucksweise der ägäischen Inselmusik, nebst der Ionischen Inseln, Epirus, Thessalien, Thrazien, Peloponnes, Dodekanes, Kreta. Aber auch Regionen wie Kleinasien, Kappadokien, Pontos, die nicht mehr zum griechischen Staat gehören, haben ein grosses kulturelles Erbe hinterlassen.

Gebräuchliche Perkussionsinstrumente in der trad. griechischen Musik sind Daouli (grosse Doppelfelltrommel), Toubeleki (tönerne oder metallene Trommel), diverse Rahmentrommeln, Löffel, Zimbeln oder Gegenstände wie Gläser, Backbleche, Krüge.

Das Seminar wendet sich an Anfänger wie auch Fortgeschrittene und erfordert kein Mitbringen eigener Perkussionsinstrumente. Die Unterrichtsmethodik am Samstag beinhaltet ausschliesslich den Gebrauch unseres Körpers an Stelle von Perkussionsinstrumenten. Jeder Tanz wird zuerst aus der musikalisch- rhythmischen Sicht analysiert wonach der jeweilige Rhythmus durch abwechslungsreichen, spielerischen Einsatz unseres Körpers erlernt wird. Zum Schluss folgt die Ergänzung mit den traditionellen Tanzschritten und Figuren.

Am 2. Tag (5.Feb.) bieten wir für Interessierte die Möglichkeit zur Vertiefung. Vermittlung von Rhythmustechniken auf Perkussionsinstrumenten (Bsp. Toubeleki) sowie Wiederholung und Vertiefung der Tanzschritte.

Simone Mongelli geb. in Mailand, MA in Ethnomusikwissenschaft an der Universität Bologna. Ausbildung in klassischer Perkussion sowie Jazz Drums. Lebt seit 2005 in Griechenland, wo er 2007 Auszeichnung in traditioneller Perkussion am F.Nakas Konservatorium in Athen erhielt. Spielt in verschiedenen Formationen, u.a. mit «To Kafenion», wenn er gerade in der Schweiz weilt. Hervorragender Musiker und Didakt in Perkussionsunterricht. www.simonemongelli.eu

Isabella Müllenbach ausgebildete Physiotherapeutin, seit Kindheit mit Rhythmus und Tanz verbunden. Weiterbildung in Tanztherapie in NYC, Ausbildung zur Tanzlehrerin traditioneller griechischer Tänze. Leitet wöchentliche Gruppen in Zürich und Tanzreisen nach GR . www.griechischer-tanz.ch

Kursort: Bewegungsraum, FlexX, Physiotherapie, Hofwiesenstr. 3, 8057 Zürich (im Postgebäude beim Schaffhauserplatz), Tram 7,11, 14, 15 Parkplätze nur im öffentlichen Raum vorhanden.

Zeit: Sa 4.2. 12 - 18 Uhr, So 5.2. (Vertiefung) 12 - 15 Uhr

Kosten: 90.- CHF bzw. 120.- CHF mit Vertiefung am Sonntag (inkl. Pausenverpflegung)

Anmeldung bis 31.1.12 Isabella Müllenbach, Berninastr. 77, 8057 Zürich, Tel. 076 576 12 62
isabella.muellenbach@bluewin.ch oder
simone.mongelli@gmail.com

Anmeldungen sind verbindlich und werden in der Reihenfolge ihrer Eingänge berücksichtigt, da beschränkte Teilnehmerzahl. Bei Abmeldung behalten wir uns vor, einen Unkostenbeitrag zu erheben.

Simone Mongelli/ Isabella Müllenbach 4./5. Februar 2012

Name: Vorname:

Adresse: Telefon:

Samstag 4.Feb. 2011

Samstag/Sonntag 4./5. Feb. 2011

(bitte gewünschte Daten ankreuzen)